

AGNIESZKA GAJDA

ORCID: 0000-0003-1348-174X

Uniwersytet Gdański

RADA SĄDOWNICTWA IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Abstrakt: Rada Sądownictwa Irlandii Północnej została powołana w 2010 roku. Jedynym aktem, w którym uregulowane zostały zasady jej działania oraz tryb powoływania jej członków jest uchwalana przez samą Radę „konstytucja” — regulamin jej działania. Autorka analizuje kompetencje i praktykę działania tego organu i dochodzi do wniosku, że Rada nie ma żadnych władczych kompetencji, a jej rolę ograniczono wyłącznie do roli doradczej. Nie przyznano jej tych kompetencji, które zazwyczaj przyznaje się organom o podobnym charakterze. Mimo to Lord Naczelny Sędzia Irlandii Północnej, jako zwierzchnik sądownictwa, przed podjęciem konkretnych decyzji z reguły decyduje się na skonsultowanie ich z reprezentantami różnych środowisk sędziowskich reprezentowanych w Radzie, co realnie wpływa na wzrost zaufania do podejmowanych przez niego decyzji i zaufania do samego sądownictwa.

Słowa kluczowe: Rada Sądownictwa Irlandii Północnej, Irlandia Północna, sądownictwo, niezależność sądownictwa

Zgodnie z deklaracją zawartą w ustawie z 1998 roku¹ Irlandia Północna w całości jest autonomiczną częścią Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Może to zmienić w drodze głosowania powszechnego wyłącznie ludność Irlandii Północnej. Zjednoczone Królestwo jest dziedziczną monarchią o systemie parlamentarno-gabinetowym. Irlandia Północna ma osiemnastu przedstawicieli w brytyjskiej Izbie Gmin (House of Commons), a także własny parlament — Zgromadzenie Irlandii Północnej (Northern Ireland Assembly), który pełni funkcję ustawodawczą. Składa się z dziewięćdziesięciu członków wybieranych w wyborach powszechnych², spośród których powoływany jest Komitet Wykonawczy (Executive Committee) z Pierwszym Ministrem na czele (First Minister) oraz jego zastępcą (deputy First Minister) i ministrami. Są to autonomiczne organy, które przejęły część kompetencji brytyjskiego ministra do spraw Irlandii Północnej.

¹ Ustawa o Irlandii Północnej z 1998 roku, <http://www.legislation.gov.uk> (dostęp: 2.10.2019).

² Do marca 2017 roku wybierano 108 członków.

Powstanie Irlandii Północnej jako części Zjednoczonego Królestwa związane jest z rokiem 1920, gdy uchwalona została ustawa o administrowaniu Irlandią Północną³, pełniąca funkcję jej swoistej konstytucji. Po pierwszej wojnie światowej imperium brytyjskie wyraziło zgodę na to, by dwadzieścia sześć hrabstw katolickich uzyskało autonomię. Sześć hrabstw północnych stworzyło Irlandię Północną. Pozostała część wyspy — Republika Irlandii — do 1948 roku zerwała wszelkie więzy z Wielką Brytanią. Po 1921 roku Irlandia Północna cieszyła się autonomią, by od 1972 roku znaleźć się pod bezpośrednimi rządami Wielkiej Brytanii, które trwały do zawarcia porozumienia z Wielkiego Piątku z 1998 roku⁴.

Podległość Wielkiej Brytanii doprowadziła w zakresie władzy sądowniczej między innymi do ukształtowania struktury sądownictwa w Irlandii Północnej według wzoru przyjętego dla sądownictwa angielsko-walijskiego. Po wprowadzonej ustawą z 2005 roku⁵ reformie konstytucyjnej istnieje więc Sąd Najwyższy Zjednoczonego Królestwa (Supreme Court of the United Kingdom), Wysoki Trybunał (High Court of Justice), który składa się z Wydziału Kanclerskiego (Chancery Division), Wydziału Rodzinnego (Family Division) i Wydziału Ławy Królewskiej (Queen's Bench Division), Sąd Koronny (Crown Court) oraz Sąd Apelacyjny (Court of Appeal). Należy również wyróżnić siedem sądów hrabstw (The County Courts) oraz sądy magistrackie (Magistrates' Courts). Za prawidłowe funkcjonowanie administracji sądów w Irlandii Północnej odpowiedzialność ponosi Służba do spraw Sądów i Trybunałów Irlandii Północnej (Northern Ireland Courts and Tribunals Service). Do jej zadań należy obsługa administracyjna sądów i organów działających w ramach władzy sądowniczej Irlandii Północnej, w tym trybunałów, które mają charakter sądów administracyjnych, wykonywanie wyroków z zakresu spraw cywilnych za pośrednictwem Urzędu do spraw Wykonywania Orzeczeń Sądowych (Enforcement of Judgments Office)⁶. W ostatnim czasie w Irlandii Północnej doszło do wielu zmian w zakresie zarówno organizacji sądownictwa, jak i polityki nominacji sędziowskich⁷.

³ Ustawa o administrowaniu Irlandią Północną z 1920 roku, <http://www.legislation.gov.uk> (dostęp: 2.10.2019).

⁴ Zatwierdzone w referendum porozumienie pokojowe, przyjęte 10 kwietnia 1998 roku przez rząd Irlandii i Wielkiej Brytanii, którego celem było rozwiązanie konfliktu w Irlandii Północnej. Zob. G. Mathea *Bezpieczeństwo Wysp Brytyjskich w kontekście procesu pokojowego w Irlandii Północnej*, Warszawa 2017, s. 45 n.; A. Piórko, *Historia Irlandii Północnej*, Toruń 2008, s. 219 n.

⁵ Ustawa o reformie konstytucyjnej z 24 marca 2005 roku (dalej: ustawa o reformie konstytucyjnej z 2005 roku), <http://libr.sejm.gov.pl> (dostęp: 2.10.2019).

⁶ P. Biskup, P. Mikuli, *Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej*, [w:] *Status prawny sędziego we współczesnych systemach politycznych*, red. P. Mikuli, Koszalin-Gdańsk 2013, s. 31–38.

⁷ Zob. np. ustawy o sądownictwie w Irlandii Północnej z 2002 roku oraz z 2004 roku; ustawa o Irlandii Północnej z 2009 roku, <http://www.legislation.gov.uk> (dostęp: 2.10.2019).

GENEZA I POZYCJA USTROJOWA

Radę Sądownictwa Irlandii Północnej (Judges' Council for Northern Ireland) powołano w 2010 roku. W związku ze specyfiką konstytucyjną systemu brytyjskiego, którego częścią jest Irlandia Północna, nie ma ona konstytucyjnej, ustawowej ani nawet podustawowej podstawy prawnej działania. Nie uchwalono żadnego aktu normatywnego, który regulowałby zasady i tryb powoływania jej członków lub zasad jej funkcjonowania. Rada nie ma żadnych władczych kompetencji, a jej rola ograniczona została wyłącznie do roli doradczej. Jej pozycja ustrojowa jest relatywnie słaba, a funkcjonowanie zależy od konkretnych decyzji Lorda Naczelnego Sędziego Irlandii Północnej (Lord Chief Justice of Northern Ireland). Rada Sądownictwa Irlandii Północnej powstała jako ostatni taki organ w Zjednoczonym Królestwie, po powstałej w 1873 roku i odnowionej w 1988 roku radzie angielsko-walijskiej oraz po powstałej w 2007 roku radzie szkockiej. Wszystkie wskazane rady uchwaliły tak zwane konstytucje rad, będące swoistymi statutami ich działania⁸.

SKŁAD I ORGANIZACJA

Rada Sądownictwa Irlandii Północnej składa się z jedenastu członków, którzy dzielą się na zasiadających w niej z racji pełnionych funkcji, czyli „z urzędu”, oraz członków nominowanych. W charakterze przewodniczącego obrad Rady występuje Lord Naczelnny Sędzia lub osoba przez niego wskazana. W skład Rady wchodzi: sędzia przewodniczący sądów hrabstw (The Presiding County Court Judge), sędzia przewodniczący sądów magistrackich (The Presiding District Judge — Magistrates' Courts), sędzia dystryktowy wskazany przez Stowarzyszenie Sędziów Dystryktowych (District Judges' Association), przewodniczący Mistrz (The Presiding Master)⁹, koroner (Coroner)¹⁰, trzech członków trybunałów nominowanych przez grupę Przewodniczących Trybunałów (Tribunals Presidents' Group), zastępca sędziego sądów hrabstw/dystryktowych powoływany przez Lorda Naczelnego Sędziego, przewodniczący sędziów niezawodowych (The Presiding Lay Magistrate). Każdy z członków Rady Sądownictwa może wskazać swojego zastępcę, którego udział w posiedzeniach Rady należy uzgodnić z Lordem Naczelnym Sędzią. Jeżeli członek Rady nie może uczestniczyć w konkretnym jej posiedzeniu, może

⁸ P. Mikuli, *Radę Sądownictwa w Zjednoczonym Królestwie — zarys pozycji ustrojowej*, [w:] *Konstytucjonalizm, doktryny, partie polityczne. Księga dedykowana Profesorowi Andrzejowi Ziębie*, red. R. Kłosowicz *et al.*, Kraków 2016, s. 568.

⁹ Mistrz to stanowisko w Wysokim Sądzie związane z wykonywaniem pomocniczych czynności sądowych.

¹⁰ To niezależny urzędnik sądowy wyjaśniający w ramach podejmowanych czynności śledczych nadzwyczajne okoliczności śmierci.

jednorazowo wysłać na nie swojego zastępcę, jednak zostanie on dopuszczony do obrad tylko za zgodą przewodniczącego. Członkowie Rady wybierani są jako reprezentanci określonych środowisk prawniczych, a ich podstawowym zadaniem jest reprezentowanie stanowiska środowiska, z którego pochodzą. Członkowie Rady powoływani są na trzyletnią kadencję z możliwością ponownego wyboru danej osoby na kolejną kadencję. Każda osoba, z wyjątkiem tych, które piastują swoje stanowisko z urzędu, powoływana jest na indywidualną kadencję liczoną od dnia powołania na stanowisko. Po wygaśnięciu kadencji wybierany jest nowy członek na swoją indywidualną kadencję lub następuje powołanie dotychczasowej osoby na kolejną kadencję. Zatem Rada Sądownictwa jako organ nie ma swojej kadencji. W praktyce członkowie Rady pełnią swoje funkcje przez jedną kadencję, wyjątkowo, zgodnie z wolą Lorda Naczelnego Sędziego, jeszcze przez drugą kadencję. Funkcję pełnią niejako dodatkowo, oprócz innych czynności zawodowych. Wszyscy są bowiem obligatoryjnie sędziami. Jest to jedyne kryterium, które muszą spełniać. Trwałość kadencji nie jest prawnie chroniona. Każdy członek może być w każdej chwili odwołany na mocy decyzji Lorda Naczelnego Sędziego. Co wydaje się szczególnie interesujące, Rada Sądownictwa nie ma własnej strony internetowej. Lista nazwisk członków Rady Sądownictwa nie jest publicznie dostępna.

Na mocy ustawy o reformie konstytucyjnej z 2005 roku¹¹ reformującej sądownictwo w Zjednoczonym Królestwie zwierzchnictwo nad władzą sądowniczą w Irlandii Północnej powierzono Lordowi Naczelnemu Sędziemu. Jest on nominowany przez monarchę z rekomendacji premiera, który zobowiązany jest jedynie do skonsultowania swojego wyboru z najstarszym stażem sędzią Sądu Apelacyjnego oraz z Północnoirlandzką Komisją do spraw Nominacji Sędziowskich. Kandydat na stanowisko lorda naczelnego sędziego musi wykazywać się co najmniej dziesięcioletnim doświadczeniem zawodowym jako adwokat praktykujący w Irlandii Północnej lub radca prawny mający prawo reprezentowania przed wyższymi sądami w Irlandii Północnej¹². Funkcja ta powstała jednak już w 1922 roku wraz z powstaniem Irlandii Północnej jako części Zjednoczonego Królestwa. Obecnie od 3 lipca 2009 roku sprawowana jest przez sir Declana Morgana.

UPRAWNIENIA I KOMPETENCJE

Nad prawidłowym przebiegiem prac podejmowanych przez Radę Sądownictwa Irlandii Północnej czuwa jej przewodniczący. Katalog kompetencji Rady, o czym była już mowa, nie został uregulowany w żadnym akcie prawnym. Można również odnieść wrażenie, że nie jest on szczególnie rozbudowany. Rada Sądow-

¹¹ Ustawa o reformie konstytucyjnej z 2005 roku.

¹² Ustawy o sądownictwie Irlandii Północnej z 1978 roku ze zm., <http://www.legislation.gov.uk> (dostęp: 2.10.2019).

nictwa nie ma bowiem żadnych kompetencji w procedurze wyboru czy nominacji ani awansu zawodowego sędziów. W Irlandii Północnej tę kompetencję ma istniejąca od czerwca 2005 roku Północnoirlandzka Komisja do spraw Nominacji Sędziowskich (The Northern Ireland Judicial Appointments Commission — NIJAC). Jest to niezależny organ władzy publicznej ustanowiony w celu urzeczywistnienia nowego systemu powoływania osób pełniących różne funkcje w ramach organów sprawujących wymiar sprawiedliwości w Irlandii Północnej. Od 2010 roku bierze udział w procesie selekcji kandydatów na wszystkie stanowiska sędziowskie. W jej skład wchodzi przewodniczący, którym z urzędu jest Lord Naczelny Sędzia Irlandii Północnej, w wyjątkowych sytuacjach zastępowany przez sędziego Sądu Apelacyjnego Irlandii Północnej oraz dwunastu członków wyznaczanych przez Lorda Kanclerza (Lord Chancellor). W skład Komisji wchodzi pięciu sędziów wskazywanych przez Lorda Naczelnego Sędziego Irlandii Północnej, zwanych *judicial members*, dwóch przedstawicieli korporacji prawniczych (*legal profession members*) wskazywanych przez samorząd adwokacki (General Council of the Bar of Northern Ireland) i radcowski (Law Society of Northern Ireland) oraz pięciu członków niebędących zawodowymi prawnikami, tak zwani *lay members*. Kadencja członka komisji jest określana indywidualnie, na czas nie dłuższy niż pięć lat z możliwością ponownego nominowania. Jednak łączny czas trwania obu kadencji nie może przekroczyć dziesięciu lat¹³.

Rada Sądownictwa Irlandii Północnej nie uczestniczy również bezpośrednio w procesie szkolenia sędziów, ponieważ ta kompetencja należy do Rady do spraw Edukacji Sędziowskiej Irlandii Północnej (Judicial Studies Board for Northern Ireland). Radę tę powołano w 1994 roku. Jej członkami mogą być przedstawiciele sądów wszystkich szczebli oraz środowisk akademickich. Obsługę administracyjną i finansową Rady zapewnia Służba Sądów i Trybunałów Irlandii Północnej (The Northern Ireland Courts and Tribunals Service — NICTS). Celem Rady do spraw Edukacji Sędziowskiej Irlandii Północnej jest zapewnienie odpowiednich i skutecznych programów nauczania praktycznego dla osób pełniących funkcje w organach wymiaru sprawiedliwości. Koncentruje się na szkoleniu sędziów.

Rada Sądownictwa Irlandii Północnej nie ma żadnych kompetencji w zakresie postępowań dyscyplinarnych wszczynanych względem sędziów. Nie uczestniczy bowiem bezpośrednio w procesie rozpatrywania skarg wnoszonych przez uczestników postępowań sądowych. Ocena prawidłowości tej procedury należy do kompetencji Lorda Naczelnego Sędziego Irlandii Północnej, który jako zwierzchnik władzy sądowniczej jest odpowiedzialny za wprowadzenie kodeksu dobrych praktyk. W Irlandii Północnej obowiązuje kodeks etyki sędziowskiej, jednak Rada Sądownictwa nie ma względem tego aktu żadnych kompetencji. Zasady te opierają

¹³ P. Mikuli, *Powoływanie sędziów w Zjednoczonym Królestwie*, [w:] *Aktualne problemy konstytucyj. Księga jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Profesora Bogusława Banaszaka*, red. H. Babiuch, P. Kapusta, J. Michalska, Legnica 2017, s. 561–568.

się na sześciu podstawowych wartościach, a ich zadaniem jest wskazanie sędziom określonych ram, których realizacja zapewni właściwe działanie władzy sądowniczej. Mają one również umożliwić nie tylko władzy wykonawczej i ustawodawczej, lecz także społeczeństwu zrozumienie reguł działania władzy sądowniczej, a przez to zwiększyć zaufanie do niej. Do tych wartości zaliczono: niezależność, bezstronność, uczciwość, równość traktowania wszystkich przed sądami, profesjonalizm i staranność działania¹⁴.

Warto podkreślić, że Rada Sądownictwa Irlandii Północnej nie ma żadnych kompetencji odnoszących się do prawotwórstwa. Nie jest zaangażowana w żadną publiczną politykę informacyjną, nie opiniuje ani nie występuje z żadnymi projektami aktów prawnych. Nie ma zatem nawet prawa inspiracji prawodawczej. Jedynie Lord Naczelny Sędzia Irlandii Północnej może przedkładać Zgromadzeniu Irlandii Północnej pisemne wystąpienia w sprawach uznawanych przez niego za ważne, a związanych z sędziami lub w inny sposób związanych z wymiarem sprawiedliwości w Irlandii Północnej¹⁵.

Wiedząc, czym Rada Sądownictwa Irlandii Północnej nie może się zajmować, warto zastanowić się nad rzeczywistą rolą tego organu w systemie północnoirlandzkiego wymiaru sprawiedliwości. Za podstawową rolę Rady Sądownictwa uznaje się reprezentowanie środowiska sędziowskiego oraz szeroko zakrojone doradztwo świadczone na rzecz Lorda Naczelnego Sędziego Irlandii Północnej. W praktyce Rada jest niekiedy określana jako organ pomocniczy sędziów i sądów. Ma podejmować działania zmierzające do ochrony realizacji zasady niezależności sędziowskiej oraz promować właściwe standardy zarządzania wymiarem sprawiedliwości. Chodzi o stanie na straży i podejmowanie różnych działań na rzecz usprawnienia procesu sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Do jej zadań należy także koordynowanie opinii i działań sędziów tak, by możliwe było zrealizowanie założonych celów, a więc urzeczywistnienie zasady niezależności sądownictwa. Jej zadania koncentrują się również wokół zwiększenia powszechnego zrozumienia dla pracy sędziów. Nowym trendem widocznym we wszystkich częściach Zjednoczonego Królestwa jest reforma zmierzająca do zwiększenia szans na zatrudnienie w organach wymiaru sprawiedliwości i rozwój zawodowy różnych grup społecznych i mniejszości, w tym kobiet oraz mniejszości etnicznych. Rada Sądownictwa podejmuje więc działania, które mają służyć dobru środowiska sędziowskiego również w tym aspekcie. Chodzi o promowanie idei udostępniania stanowisk we władzy sądowniczej przedstawicielom różnych mniejszości. Ponadto Rada podejmuje wysiłki w celu zwiększania możliwości i zasobów dostępnych sądownictwu. Dodatkowo podejmuje współpracę z innymi organami władzy sądowniczej oraz Europejską Siecią Rad Sądownictwa (European Network of Councils for the Judi-

¹⁴ *A Statement of Ethics For the Judiciary in Northern Ireland*, www.nijac.gov.uk (dostęp: 2.10.2019).

¹⁵ Ust. 6 ustawy o reformie konstytucyjnej z 2005 roku.

ciary — ENCJ). Utrzymuje również kontakty i wymienia doświadczenia z innymi radami sądownictwa funkcjonującymi między innymi w Anglii i Walii, Szkocji oraz Republice Irlandii. Podejmowane przez nią decyzje nie mają wiążącego charakteru, a więc nie przysługuje od nich odwołanie. Rada nie dysponuje również żadnym wyodrębnionym budżetem¹⁶.

PRAKTYKA USTROJOWA

Brak aktów normatywnych, na podstawie których mogłaby działać Rada Sądownictwa Irlandii Północnej, sprawia, że jej zadania wynikają z przyjętej praktyki ustrojowej¹⁷. Rada Sądownictwa zbiera się trzy razy w roku. Przed jej posiedzeniem przygotowuje się porządek dzienny obrad, który doręczany jest jej członkom. Za organizację, przebieg i właściwe prowadzenie takich posiedzeń odpowiada jej przewodniczący. Przebieg posiedzeń nie jest jawny, co może być wynikiem rozważania na nich kwestii, które w bezpośredni sposób odnoszą się do niezależności sądownictwa i niezawisłości sędziowskiej. Do udziału w nich dopuszcza się oprócz członków Rady jedynie pracowników sekretariatu. Protokoły z posiedzeń Rady Sądownictwa są publikowane w sądowym intranecie, ale nie są publicznie dostępne. Publicznie dostępne jest tylko stanowisko Rady Sądownictwa Irlandii Północnej w sprawie wyrażenia zaniepokojenia reformami polskiego sądownictwa i potencjalnym zagrożeniem niezależności sądownictwa w Polsce¹⁸. W celu rozpatrzenia konkretnych spraw Rada Sądownictwa powołuje ze swojego składu podkomisje. Samo posiedzenie Rady Sądownictwa trwa z reguły dość krótko, bo zgodnie z informacjami uzyskanymi od samej Rady około jednej do półtorej godziny.

Do tej pory do najważniejszych osiągnięć Rady Sądownictwa Irlandii Północnej zalicza się między innymi opublikowanie poradnika dla sędziów, którzy przeszli w „stan spoczynku” w przedmiocie ich uposażenia, zgłoszenie wątpliwości związanych z dokonywaną ogólnopaństwową reformą sądownictwa oraz z wprowadzeniem nowych rozwiązań z zakresu świadczeń społecznych dla osób wykonujących zawód sędziego, a także immunitetu chroniącego od odpowiedzialności za wykonywane przez sędziów czynności. Od momentu uzyskania członkostwa w Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa była reprezentowana w Grupie Roboczej do spraw Minimalnych Standardów Sądownictwa przez Melody McReynolds i Marka

¹⁶ Kompetencje Rady Sądownictwa Irlandii Północnej zostały opracowane na podstawie *Przewodnik po Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa*, red. P. Gilligan, I. Piotrowska, Warszawa-Toruń 2014, s. 80–81, http://www.krs.pl/admin/files/wwm-encj/encj_guide__pol_%20v%2007.%2010.pdf (dostęp: 2.10.2019).

¹⁷ P. Mikuli, *Rady Sądownictwa...*, s. 571.

¹⁸ Treść stanowiska Rady Sądownictwa Irlandii Północnej dostępna jest na <https://judiciary-ni.uk/sites/judiciary/files/media-files/Statement%20of%20the%20Judges'%20Council%20of%20Northern%20Ireland%20on%20Judicial%20Independence%20in%20Poland.pdf> (dostęp: 2.10.2019).

Hornera¹⁹, która to grupa doprowadziła do oficjalnego sformułowania tych standardów. Była również reprezentowana na dorocznych zgromadzeniach ogólnych rad sądownictwa.

ZAKOŃCZENIE

Rada Sądownictwa Irlandii Północnej jest organem, który ma stać na straży zasady niezależności sądownictwa. Jednak jak próbowano wskazać w niniejszym opracowaniu, Radzie nie przyznano tych kompetencji, które zazwyczaj przyznawane są organom o podobnym charakterze. Rady sądownictwa z reguły pełnią podstawową funkcję w realizacji takich zadań, jak: mianowanie, awans zawodowy sędziów oraz rozwój ich kariery, kwestie związane z dyscypliną, szkoleniem kadr, administracją sądową oraz ochroną dobrego wizerunku władzy sądowniczej²⁰. W polskiej doktrynie podnosi się, że Rada Sądownictwa Irlandii Północnej wydaje się organem niedocenianym, a zakres przyznanych jej zadań i kompetencji jest zbyt mały. Profesor Piotr Mikuli stwierdził, że w systemie nominacji sędziów w Zjednoczonym Królestwie przewidzianych zostało wiele nowoczesnych rozwiązań, jednak jego zdaniem udział w nim Rad Sądownictwa jest niewystarczający. Rady mają bowiem wyłącznie charakter doradczy. Ponadto Rada Sądownictwa w Irlandii Północnej odmiennie niż jej odpowiedniczka w Anglii i Walii nie ma żadnych kompetencji w zakresie mianowania członków do Północnoirlandzkiej Komisji do spraw Nominacji Sędziowskich²¹. Patrząc z perspektywy systemu prawa kontynentalnego, należy stwierdzić, że Rada Sądownictwa Irlandii Północnej wywiera niewielki wpływ na wprowadzanie realnych mechanizmów zmierzających do zapewnienia niezależności sądownictwa w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Należy jednak docenić fakt, że Lord Naczelny Sędzia Irlandii Północnej, jako zwierzchnik nad całą władzą sądowniczą, przed podjęciem konkretnych decyzji z reguły decyduje się na skonsultowanie ich z reprezentantami różnych środowisk sędziowskich reprezentowanych w Radzie. Takie konsultacje z pewnością wpływają na postrzeganie tych decyzji jako uwzględniających poglądy i interesy różnych grup oraz wpływają na zwiększenie zaufania do nich, co w dalszej konsekwencji przyczynia się do wzrostu zaufania do samego sądownictwa.

¹⁹ *Development of Minimal Judicial Standards II (Minimum Standards regarding evaluation of professional performance and irremovability of members of the judiciary)*, Report 2012–2013, www.ency.eu/images/stories/pdf/workinggroups/final_report_ency_project_minimum_standards_iii_corrected_july_2014.pdf (dostęp: 2.10.2019).

²⁰ P. Mikuli, *Rady Sądownictwa w Europie*, [w:] *Krajowa Rada Sądownictwa. XX-lecie działalności*, red. P. Tuleja, Toruń-Warszawa 2010, s. 112.

²¹ P. Mikuli, *Powolywanie sędziów...*, s. 16.

JUDGES' COUNCIL FOR NORTHERN IRELAND

Summary

The Judges' Council for Northern Ireland was established in 2010. The only legal basis defining the principles of its operation and the procedure for appointing its members is the "constitution" adopted by the Council itself — the rules governing its action. The author analyses the competence and practice of this body and concludes that the Council has no imperative powers and that its role is limited to that of an advisory role. It has not been given the powers that are usually given to bodies of a similar nature. Despite this, the Lord Chief Justice of Northern Ireland, as head of the judiciary, before making specific decisions usually decides to consult them with representatives of various judicial circles represented in the Council, which increases public confidence in his decisions and confidence in the judiciary.

Keywords: Judges' Council for Northern Ireland, Northern Ireland, judiciary, judicial independence

BIBLIOGRAFIA

- Biskup P., Mikuli P., *Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej*, [w:] *Status prawny sędziego we współczesnych systemach politycznych*, red. P. Mikuli, Koszalin-Gdańsk 2013.
- Mathea B. *Bezpieczeństwo Wysp Brytyjskich w kontekście procesu pokojowego w Irlandii Północnej*, Warszawa 2017.
- Mikuli P., *Powolywanie sędziów w Zjednoczonym Królestwie*, [w:] *Aktualne problemy konstytucji. Księga jubileuszowa z okazji 40-lecia pracy naukowej Profesora Bogusława Banaszaka*, red. H. Babiuch, P. Kapusta, J. Michalska, Legnica 2017.
- Mikuli P., *Rady Sądownictwa w Zjednoczonym Królestwie — zarys pozycji ustrojowej*, [w:] *Konstytucjonalizm, doktryny, partie polityczne. Księga dedykowana Profesorowi Andrzejowi Ziębie*, red. R. Kłosowicz *et al.*, Kraków 2016.
- Piórko A., *Historia Irlandii Północnej*, Toruń 2008.
- Przewodnik po Europejskiej Sieci Rad Sądownictwa*, red. P. Gilligan, I. Piotrowska, Warszawa-Toruń 2014.